

Mirosław Olbryś (1960) – ukończył archeologię (1983) i filologię Wschodu Starożytnego (1986) na Uniwersytecie Warszawskim oraz Podyplomowe Studium Konserwacji Zabytków Urbanistyki i Architektury na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej (praca dyplomowa „Projekt Archeologicznego Odrodzenia Babilonu 1978-1994 – refleksje konserwatorskie”, 1995). 1987-2004 pracownik Polskich Pracowni Konserwacji Zabytków SA, nadzorował realizację projektów badawczo-konserwatorskich w kraju i za granicą (m.in. Algieria, Egipt, Kambodża, Mongolia, Wietnam). 2004-2005 zatrudniony jako starszy archeolog w Wielonarodowej Dywizji Centrum – Południe w Iraku. 2005-2007 pracownik Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego. 2007-2010 I sekretarz i radca w Ambasadzie RP w Bagdadzie w Republice Iraku. Od 2011 kierownik projektów zagranicznych w Pracowniach Konserwacji Zabytków BHZ-Eksport sp. z o.o. Członek Polsko-Syryjskiej Misji Archeologicznej działającej w ramach Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego; uczestniczył w badaniach stanowisk Tell Rad Szakra (1991-1994) i Tell Arbid (1996-1999) w płn.-wsch. Syrii. Członek Stowarzyszenia Naukowych Archeologów Polskich oraz Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. Współzałożyciel i wiceprezes (2001-2007) Fundacji im. Kazimierza Michałowskiego oraz współzałożyciel i członek zarządu Stowarzyszenia Współpracy z Narodami Bliskiego Wschodu (od 2012). Autor artykułów i redaktor publikacji z dziedziny konserwacji, archeologii oraz ochrony dziedzictwa kultury.

Stowarzyszenie Współpracy z Narodami Bliskiego Wschodu

prezes **dr Hadi Saleh Mahdi**
zapraszają na spotkanie

Niszczenie dziedzictwa kultury Syrii i Iraku 2011-2016 - próba bilansu **Mirosław Olbryś**

*Hatra, pozostałości stolicy państwa Partów (2 w. p.n.e. – 2 w. n.e.); północny Irak
fot. Mirosław Olbryś, 1980*

Niszczanie dziedzictwa kultury Syrii i Iraku 2011-2016: próba bilansu

Tożsamość każdego społeczeństwa jest zapisana w jego dziedzictwie kultury materialnej i niematerialnej. Niszczanie zabytków to niszczenie pamięci i ważna część kryzysu humanitarnego. W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat niszczenie dziedzictwa kultury („wojna przeciwko kulturze”) osiągnęło rozmiary katastrofalne w wielu punktach świata. Od lat niestabilna sytuacja społeczna i polityczna na dużym obszarze Bliskiego Wschodu (Irak, Syria, Jemen) i Afryki Płn. (Libia) ma dramatyczne konsekwencje także dla stanu zachowania dziedzictwa kultury, w tym nieodnawialnego dziedzictwa archeologicznego.

Losy Iraku i Syrii na początku XXI w. to dramat ludzi i bezcennych zabytków o światowym znaczeniu, dowód nieskuteczności prawa i hańba dla całego świata. Od 2011 w Syrii toczy się krwawa wojna domowa, a na północy Iraku urosło w siłę tzw. Państwo Islamskie. Dopuszczający się aktów ludobójstwa bojownicy ISIS to wrogowie demokracji i praw człowieka utożsamianych przez Zachód. Tzw. Państwo Islamskie, które kontroluje jedną trzecią terytorium Syrii i jedną czwartą Iraku, obrało sobie za cel również „oczyszczenie terytorium z obiektów o nieislamskim charakterze”. Intencjonalne zniszczenie wszelkich śladów dziedzictwa kultury – materialnej i niematerialnej – jest częścią strategii wojny. Dziedzic-

two kultury Iraku i Syrii jest rabowane, źle chronione, niebadane, niekonserwowane. Skala zniszczeń miejsc zabytkowych jest niewyobrażalna. Splądrowano i zniszczono około 2,5 tys. świątyń, meczetów, klasztorów i stanowisk archeologicznych, w tym miejsca zabytkowe wpisane na Listy Światowe Dziedzictwa Kultury UNESCO (Hatra, Nimrud, Niniwa, Palmyra). W opinii Iriny Bokowej, dyrektor generalnej UNESCO, w 2015 roku „łupienie i niszczenie stanowisk archeologicznych osiągnęło bezprecedensową skalę”. Poważnym zagrożeniem dla dziedzictwa archeologicznego Bliskiego Wschodu jest kwitnący handel rabowanymi zabytkami.

Od przełomu XX i XXI w. archeologia jest zogniskowana na zarządzaniu przeszłością, a ochrona bazy źródłowej (dziedzictwa kultury materialnej) jest podstawowym obowiązkiem archeologa – wartością bezwzględną. Konieczne jest podejmowanie prób dokumentowania i ratowania świadomie niszczonego i ginącego dziedzictwa kultury, nie zważając na bieżące uwarunkowania polityczne.

Stowarzyszenie Współpracy z Narodami Bliskiego Wschodu

prezes dr Hadi Saleh Mahdi

zapraszają na spotkanie

Niszczanie dziedzictwa kultury Syrii i Iraku 2011-2016 - próba bilansu Mirosław Olbryś

*Minaret Al-Malawija
(„Spiralny”) Wielkiego
Meczetu w Samarrze
(9 w. n.e.);
rodkowy Irak*

fot. Mirosław Olbryś, 1980

Spotkanie odbędzie się

we wtorek 10 maja 2016 r. o godz. 17:30

w Sali Widowiskowej Domu Kultury LSM

w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny